

Porzellan – das weiße Gold

Загальні відомості

Запам'ятайте!

Відносні підрядні означальні (з відносним займенником у номінативі однини)

Відносні підрядні означальні дають конкретнішу характеристику якогось предмета або особи. Як і в інших підрядних, відмінюване дієслово стоїть в самому кінці речення. Ці речення вводяться за допомогою відносного займенника. Відносний займенник стоїть, як правило, безпосередньо після іменника, який ним пояснюється. Форма відносного займенника залежить від іменника, який ним пояснюється.

Слід враховувати такі характеристики:

1. Рід іменника – чоловічий (*der*), жіночий (*die*) чи середній (*das*)

Der Mann, **der** Böttger hieß, ...

Die Geschichte, **die** wahr ist, ...

Das Hobby, **das** viele Menschen hatten, ...

2. Число іменника – однина чи множина

3. Відмінок, якого вимагає дієслово підрядного речення

Пункти 2,3 в цьому уроці ще не мають значення, вони розглядаються в 23 уроці. Відносні займенники мають форму означеного артикля:

- a) **der** в номінативі для іменників чоловічого роду

Прості речення *Vor fast 300 Jahren lebte **ein** Mann.*

Der Mann hieß F. Böttger.

Відносне підрядне *Vor fast 300 Jahren lebte ein Mann, **der** F. Böttger hieß.*

- b) **die** в номінативі та акузативі для іменників жіночого роду

Прості речення *Ich erzähle Ihnen **eine** Geschichte.*

Die Geschichte ist wahr.

Відносне підрядне *Die Geschichte, **die** ich Ihnen erzähle, ist wahr.*

- c) **das** в номінативі та акузативі для іменників середнього роду

Прості речення *Er hatte **ein** Hobby.*

*Viele Menschen hatten damals **dieses** Hobby.*

Відносне підрядне *Er hatte ein Hobby, **das** damals viele Menschen hatten.*

Під час огляду порцелянкової мануфактури у Мейсені пані Бергер розповідає історію винаходу порцеляни. Все почалося з того, що алхімік Фрідріх Бьоттгер заявив, що може виготовити золото.

Frau Berger: Kennen Sie die Geschichte, wie hier in Meissen das Porzellan erfunden wurde?

Andreas: Nein – aber sie interessiert mich.
 Frau Berger: Die Geschichte, die ich Ihnen jetzt erzähle, ist wahr! Also, vor fast 300 Jahren lebte hier ein Mann, der Friedrich Böttger hieß. Er hatte ein Hobby, das damals viele Menschen hatten: Er beschäftigte sich mit Alchimie.
 Andreas: Und die Alchimisten hatten vor allem ein Ziel: Sie wollten Gold herstellen.
 Frau Berger: Genau. Aber Friedrich Böttger behauptete, er könne das. Er behauptete, und zwar laut, er könne Gold herstellen. Und das war sein Unglück.
 Andreas: Wieso sein Unglück?
 Frau Berger: Weil nun der König von Preußen, der davon hörte, unbedingt dieses Gold haben wollte.

Бьоттгера посадили під замок. Золото він так і не зміг виготовити, але йому вдалося відкрити секрет виготовлення порцеляни...

Frau Berger: Böttger bekam Angst. Er wurde verfolgt und floh nach Sachsen, um sich zu schützen. Pech!
 Andreas: Was passierte ihm da?
 Frau Berger: Der Kurfürst* von Sachsen sperrte ihn in seiner Burg ein. Dort sollte Böttger Gold herstellen. Das war unmöglich. Und da sollte er wenigstens das "weiße Gold" – so nannte man damals das Porzellan – finden. Der Kurfürst von Sachsen, der das Geschirr aus China bewunderte, wollte unbedingt wissen, wie dieses Geschirr hergestellt wurde. Ein ganzes Jahr lang war Böttger gefangen, dann entdeckte er das Geheimnis. Im Januar 1710 meldete der Kurfürst von Sachsen für ganz Europa ein Patent an: das Patent für die Porzellanmanufaktur.
 Ex: Glück im Unglück.

Вправи

1 Використовуючи ключові слова, розкажіть або запишіть в претеритумі історію винаходу порцеляни.

Friedrich Böttger

lebte vor 300 Jahren
 Hobby: Alchimie
 Alchimie – Ziel: Gold herstellen
 behauptet laut, er könne das
 Unglück

König von Preußen

Ziel: Gold haben
verfolgt Böttger

Friedrich Böttger

flieht nach Sachsen
will sich schützen

Kurfürst von Sachsen

Böttger: gefangen
will Gold haben

Friedrich Böttger

ein Jahr gefangen
entdeckt Geheimnis

Kurfürst von Sachsen

meldet Patent an

2 Об'єднайте два речення в складнопідрядне з підрядним означальним. Пам'ятайте, що відносний займенник стоїть після означуваного іменника і узгоджується з ним.

1. Frau Berger erzählt eine Geschichte. Die Geschichte ist wahr.
Frau Berger erzählt eine Geschichte, die wahr ist.
2. Vor fast 300 Jahren lebte ein Mann. Der Mann hieß Friedrich Böttger.
3. Der Mann hieß Friedrich Böttger. Er hatte Alchimie als Hobby.
4. Böttger hatte ein Hobby. Das Hobby hatten damals viele Menschen.
5. Der König von Preußen hörte davon. Er wollte das Gold unbedingt haben.
6. Böttger floh nach Sachsen. Er bekam Angst.

7. Der Kurfürst von Sachsen bewunderte das Geschirr aus China. Er wollte auch so ein Geschirr haben. _____

8. Er sperrte Böttger ein. Böttger sollte das Geheimnis entdecken. _____

9. Der Kurfürst von Sachsen meldete ein Patent an. Er wollte das Patent für ganz Europa haben. _____

3 Об'єднайте два речення в складнопідрядне.

1. Wie wurde in Meißen das Porzellan erfunden? Können Sie die Geschichte? *Kennen Sie die Geschichte, wie in Meißen das Porzellan erfunden wurde?*

2. F. Böttger beschäftigte sich mit Alchimie. Er wollte Gold herstellen. (weil) _____

3. F. Böttger behauptete laut: "Ich kann Gold herstellen." (daß) _____

4. Das war sein Unglück. Der König von Preußen hörte davon. (weil) _____

5. Böttger floh nach Sachsen. Er wollte sich schützen. (um ... zu) _____

6. Der Kurfürst von Sachsen wollte unbedingt wissen: Wie wird das Gold hergestellt? _____

7. Er sperrte Böttger ein. Böttger sollte das Geheimnis entdecken. (damit) _____

8. Böttger brauchte ein Jahr. Dann entdeckte er das Rezept für Porzellan. (um ... zu) _____